

*Альона Знаємська,
студентка 3 курсу спеціальності 014 «Середня освіта (Мова і література
(англійська))»*

*Науковий керівник: Литвинюк Оксана Миколаївна,
канд. філол. наук, старший викладач кафедри англійської мови,
Кам'янець-Подільський національний,
університет ім. І.Огієнка,
м.Кам'янець-Подільський*

РЕГІОНАЛЬНІ АКЦЕНТИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Як відомо, англійська мова широко поширена не лише в Англії, а й за кордоном. Це державна мова у багатьох країнах світу. У той же час англійська мова кожної держави має свої особливості, відмінні риси, які сформувалися в ході історичного розвитку, в результаті впливу мов сусідніх країн, а також мови корінного населення.

Ця стаття присвячена вивченню основних акцентів англійської мови. На перший погляд вони здаються однаковими, але при більш уважному розгляді можна виявити велику кількість ознак, характерних лише для цих акцентів англійської мови. В цьому полягає *актуальність нашого дослідження*.

Об'єктом роботи є регіональні акценти англійської мови в межах Великобританії, Сполучених Штатах Америки, Канади та Австралії.

Метою дослідження є всебічний опис акценту як однієї з підсистем сучасної англійської мови та ідентифікаційні особливості функціонування акценту.

Вивчення акцентів в історії будь-якої мови дає безцінний матеріал не тільки для досконалого проникнення у витоки мови, її історичне минуле, а також дозволяє оцінити і зрозуміти особливості становлення та розвитку літературної норми, різних соціальних та професіональних мов. Вивчення акцентів та їх особливостей дає можливість досліджувати становлення та розвиток значення слів.

Поняття акцент походить з латинської мови - *accentus* «наголос, інтонація, підвищення голосу». Це особлива манера вимови, яка характерна для групи

людей у будь-якій місцевості. Щодо регіонального акценту то вони є частиною регіональних діалектів. Як правило, назва наголосу збігається з назвою діалекту, до якого він належить. [5].

Великобританія не є однорідною державою, яка складається з Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії. Їхня історія складалася по-різному. У V-VI століттях англо-саксонські завойовники принесли з півночі континентальної Європи свою мову і успішно запровадили її серед місцевого кельтського населення сучасної Англії, нижньої частини Шотландії, північної Ірландії та східного Уельсу.

Сучасна англійська мова має велику кількість регіональних акцентів. Їх різноманітність у Великобританії значно більша, ніж в інших англослов'янських країнах. У Великобританії існують шотландський діалект, група північних, центральних (східно-центральної, західно-центральної), середніх, південних і південно-західних діалектів [1, с. 156].

Дослідженню акцентів приділяли увагу багато вчених, а саме: Г. Б. Антрушина, Ю.А. Жлуктенко, В.І. Карабан, Н.Н. Биховець та ін. У своїх роботах вони висвітлювали питання особливостей діалектів англійської мови у різний період. Різні аспекти територіальної варіативності англійської мови Великобританії вивчалися такими лінгвістами, як М. М. Гухман, М. М. Маковський Д. А. Шахбагова, О. І. Бродович та ін.

Англійська мова є офіційною мовою Великобританії, і її знає і розмовляє переважна більшість британців.

У Шотландії англійською мовою говорять так само, як і в самій Англії. У високогір'ї та на островах північної та західної Шотландії гельська мова все ще є рідною мовою тисяч носіїв мови. Стандартна форма цієї мови під назвою "шотландська" використовувалася при дворі та в літературі до приходу Реформації. Потім англійська поступово його замінила.

Сьогодні освічені люди розмовляють формою шотландської нормативної англійської мови, яка граматично та лексично не відрізняється від англійської,

на якій говорять в інших місцях, хоча вона зберігає виразний шотландський акцент.

Уельс – двомовна територія. У містах домінує англійська, а на заході та північному заході країни переважає валлійська мова, тоді як англійська мова викладається в школі як іноземна. Однак валлійська мова в мовленні освічених людей не відрізняється від англійської, якою розмовляють в Англії.

Говорячи про сучасну *Північну Ірландію*, справедливо сказати, що англійська мова тут не є однорідною. Райони далеко на півночі значною мірою перебувають під впливом шотландського діалекту. Інші території підпорядковані їй у значно меншій мірі. Звичайно, мовні відмінності різних територій не збігаються з політичним поділом на Республіку Ірландія та Північну Ірландію. Наприклад, деякі провінції республіки (Донегал) розмовляють північно-ірландською англійською мовою, тоді як деякі північні провінції говорять південно-ірландською англійською [3, с. 275].

У *США* англійська мова є основною мовою, вона використовується для оформлення документів, її викладають у навчальних закладах, але закону про державну мову в США поки що немає. Вона справді відіграє роль державної мови країни, і її вивчення включено до шкільних програм.

Американська англійська або англійська американська істотно відрізняється від британської. Американську англійську мову часто називають спрощеною. Очевидно, це досить точний його опис. Прості, часто малоосвічені або неписьменні люди з різних країн, які прийшли до Нового Світу в пошуках щастя, потребували простого та доступного способу спілкування. «Американська англійська мова сформувалася на основі розмовної англійської мови торговців, буржуазії, що формується» [4, с 13].

Австралійська англійська є лінгвістичним маркером ідентичності Австралії та звільнення від британського колоніалізму. Окрім того, австралійська англійська дозволяє носіям різних мов спілкуватися та взаємодіяти в австралійському суспільстві, вводячи схеми спілкування своїх перших мов та культур. Розвиток англійської мови в Австралії має свою власну

історію, коротшу за попередню версію, але, тим не менше, що охоплює близько 2 століть.

Австралійські англійські дослідники відзначають відносну однорідність вимови. Тим не менше, в австралійській версії є 3 модифікації: освічена австралійська (Культивована австралійка), генеральна австралійська, широка австралійська (неосвічена, популярна австралійка) [2, с. 51].

Канадці наполягають на тому, що їхня версія англійської мови досить чітко відрізняється від американської та британської, і це правда. Канадці у своїй промові використовують британські вирази та слова, які американці не використовують.

На формування канадської версії англійської мови на ранній стадії свого розвитку вплинули французька мова та мови американських індіанців. Таким чином слова *esquimaux*, *canoe*, *caribou* потрапили в канадську англійську. Багато слів увійшло до канадської версії з лексики торговців хутром та піонерів розвитку країни. Вважається, що канадська англійська мова більше схожа на американську англійську, ніж англійську говорять в Англії та інших частинах Сполученого Королівства.

Отже, сучасна англійська мова являє собою результат довгого історичного розвитку. Всі зміни в області її звукового, граматичного та лексичного складу відбувалися в силу внутрішніх законів її розвитку і зовнішніх впливів, обумовлених історією англійського народу. Але і сучасний стан мови не є чимось остаточним, адже людство не стоїть на місці. Мова буде розвиватися одночасно з розвитком людства.

Список використаних джерел:

1. Аракин В. Д. История английского языка. Москва, 2001. 310 с.
2. Соколова М. А. Теоретическая фонетика английского языка. 3-е изд. Москва : Гуманит. изд. Центр ВЛАДОС, 2003. 288 с.
3. Хромов С. С. Фонетика английского языка. Москва : Университетская книга, 2012. 56 с.

4. Швейцер А. Д. Американский вариант литературного английского языка: пути формирования и современный статус. *Вопросы языкознания*. 2003. № 6. С. 34-35.

5. 11 найпоширеніших акцентів англійської мови. URL: <http://enlizza.com/11> (дата звернення: 09.01.2021).